RADA GMINY
w Szczawinie Kościelnym

UCHWAŁA NR 72/XVIII/2012
RADY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
z dnia 29 lutego 2012roku

w sprawie wyrażenia opinii w przedmiocie proponowanego specjalnego obszaru ochrony ptaków Dolina Przysowy i Sludwi na terenie Gminy Szczawin Kościelny

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.) Rada Gminy Szczawin Kościelny uchwala, co następuje:

§1

Wyraża się negatywną opinię w sprawie proponowanego specjalnego obszaru ochrony ptaków Doliny Przysowy i Sludwi **(kod obszaru PLB 100003)** na terenie Gminy Szczawin Kościelny.

§2

Opinia, o której mowa w § 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały .

§3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Szczawin Kościelny.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Roman Wojciechowski

RADA GMINY
w Szczawinie Kościelnym

Załącznik do Uchwały Nr 72/XVIII/2012
Rady Gminy Szczawin Kościelny
z dnia 29 lutego 2012r.

OPINIA

Rady Gminy Szczawin Kościelny w sprawie projektu obszaru Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Przysowy i Sludwi (kod obszaru PLB 100003)

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.)

Rada Gminy Szczawin Kościelny

wyraża negatywna opinię
w sprawie projektu utworzenia na terenie gminy Szczawin Kościelny
obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Przysowy i Sludwi
(kod obszaru PLB 100003)

UZASADNIENIE

W oparciu o projekt rozporządzenia Ministra Środowiska zmieniającego rozporządzenie w sprawie *obszarów specjalnej ochrony ptaków* Rada Gminy Szczawin Kościelny podtrzymuje negatywną opinię w sprawie proponowanego obszaru specjalnej ochrony ptaków, który stanowi formę kompensacji przyrodniczej za straty wywołane budową drogi ekspresowej S3 Szczecin- Gorzów Wielkopolski w obszarze specjalnej ochrony ptaków Jeziora Waleńskie (PLB 320018) .

Tutejsza Rada po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją stwierdziła, **istotne braki w dokumentacji uniemożliwiające pozytywne zaopiniowanie projektowanego obszaru obejmujące**:

1) **brak analiz i opracowań naukowych stanowiących podstawę określenia granic obszaru specjalnej ochrony,**
2) **brak czytelnej i aktualnej mapy umożliwiającej bezsporne ustalenie przebiegu granic, dla projektowanego obszaru specjalnej ochrony ptaków,**
3) **brak opisu granic umożliwiającego ustalenie przebiegu granic tworzonego obszaru specjalnej ochrony ptaków,**
4) **brak dokumentów źródłowych potwierdzających naukowe przesłanki utworzenia projektowanego obszaru,**
5) **brak aktualnych badań terenowych liczenia ptaków.**
6)

Podstawę tworzenia obszarów specjalnej ochrony ptaków (OSOP) stanowią Dyrektywy 92/43/EWG oraz 2009/147/WE. Zgodnie z postanowieniami ww. dyrektyw **podstawę projektowania obszarów specjalnej ochrony Ptaków stanowić muszą wiarygodne dane naukowe a procedura planowania formy ochrony na terenie obszaru powinna uwzględniać wymogi gospodarcze, społeczne i kulturalne oraz cechy regionalne i lokalne.**

Proponowany obszar przed zgłoszeniem wniosku Radzie o jego zaopiniowanie nie był konsultowany z przedstawicielami władz samorządowych, mieszkańcami oraz właścicielami terenów objętych planowanym obszarem. Podkreślenia tym czasem wymaga, że ci gospodarze terenu znają jego specyfikę, wymogi gospodarcze występujące na tym terenie, właściwości kulturalne, regionalne i lokalne.

W ocenie Rady, Gmina winna mieć realny wpływ na kształtowanie polityki przestrzennej w tym w zakresie obszarów ochronnych. Na uwagę zasługuje, że sama informacja o zamiarze utworzenia projektowanego OSOP odstrasza potencjalnych inwestorów, którzy pomimo wcześniejszego zainteresowania terenem gminy wycofują

wcześniejsze deklaracje. Rada nie posiada, żadnych informacji potwierdzających przeprowadzenie przez GDOŚ analiz wpływu projektowanego obszaru na lokalną gospodarkę i społeczeństwo. Co więcej z przedstawionych dokumentów wynika, że **wymogi gospodarcze, społeczne i kulturalne oraz cechy regionalne i lokalne** w żaden sposób nie były brane pod uwagę. Tym samym stwierdzić należy, że **organ ochrony środowiska Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie dopełnił wymogów przewidzianych w art. 2 ust. 4 Dyrektywy Rady 92/43/EWG.**

W ocenie tutejszej Rady zgodnie z wymogami stawianymi przez ww. Dyrektywy obszarami chronionymi w ramach sieci obszarów Natura 2000 powinny być tereny występowania specjalnej ochrony ptaków oraz ochrony siedlisk udokumentowane naukowo. Mając na uwadze, że jedyne znane opracowanie dotyczące ostoi ptactwa w rejonie Przysowy i Słudwi tj. Ostoja ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce – OTOP 2010, określa realne ramy planowanego specjalnego obszaru ochrony ptaków, tylko ono może być brane pod uwagę przy planowaniu **specjalnego obszaru ochrony ptaków Doliny Przysowy i Słudwi.**

Podkreślenia jednak wymaga, że ww. opracowanie opiera się wyłącznie na materiałach niepublikowanych, źródłach których nie można zweryfikować w sposób obiektywny. Dodatkowo z informacji posiadanych przez tutejszą Radę wynika, że badania ornitologiczne terenów kwalifikowanych obecnie do OSOP pochodzą z lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku, a aktualne badania nie były prowadzone.

Zgodnie z cytowanym opracowaniem OSOP może co najwyżej obejmować obszar łąk torfowych doliny rzeki Przysowy i Słudwi na odcinku od miejscowości Strzelce do miejscowości Redki. Biorąc pod brak innych ewentualnych badań, które można by kwalifikować jako naukowe, za **zupełnie bezzasadne należy uznać tworzenie planowanego obszaru specjalnej ochrony ptaków na obszarze wielokrotnie większym.** Podkreślenia wymaga również fakt, że w wielu miejscach granice obszaru wykraczają poza teren łąk torfowych obejmując nie tylko użytki rolne ale dochodząc do zabudowań, a w niektórych miejscach obejmując również te zabudowania.

Tak projektowane granice obszaru nie sposób uznać za wyznaczone zgodnie z ww. Dyrektywami w oparciu o wiarygodne dane naukowe, z poszanowaniem wymogów **gospodarczych, społecznych i kulturalnych oraz cech regionalnych i lokalnych** a tym samym zaopiniować pozytywnie projektowany obszar NATURA 2000.

Dodatkowo tutejsza Rada zwraca uwagę, że podstawę wyznaczenia projektowanego obszaru stanowią – poza ww. Dyrektywami – ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku, nr 151, poz. 1220) oraz wydane na jej podstawie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2010 roku, nr 77 poz. 510).

Zgodnie z **§ 6 ww.** rozporządzenia kryteria wyboru obszarów kwalifikujących się do wyznaczenia jako obszary specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 są następujące: występowanie gatunków ptaków wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313, z 2007 r. Nr 179, poz. 1275 oraz z 2008 r. Nr 198, poz. 1226), gdy stwierdzono: występowanie co najmniej **1 % lęgowej populacji krajowej gatunku**, regularne występowanie co najmniej **1 % przelotnej populacji gatunku wędrownego, regularne występowanie co najmniej 20000 osobników** jednego lub wielu gatunków wędrownych ptaków wodno-błotnych podczas wędrówek lub zimowania lub co najmniej 10000 par jednego lub wielu wędrownych gatunków ptaków morskich, regularne występowanie w sumie co najmniej **5000 bocianów białych lub 3000 żurawi, lub 3000 ptaków drapieżnych** stwierdzanych w ciągu całego okresu migracji wiosennej lub jesiennej, że **obszar jest jednym z 10 najważniejszych krajowych obszarów gniazdowania gatunków zagrożonych** na obszarze państw członkowskich Unii Europejskiej, **regularne występowanie gatunku zagrożonego w skali globalnej; powierzchnię obszaru, która powinna zapewniać skuteczne i trwałe występowanie populacji gatunków oraz obejmować przestrzeń życiową stabilnych, rozmnażających się lokalnych populacji gatunków**, dla których ochrony obszar ten został wyznaczony, lub kluczowe dla ich ochrony miejsca występowania; **znaczenie obszaru dla przemieszczania się ptaków** określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21

lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, a w szczególności jego położenie **na trasie przelotów gatunków wędrownych**.

Redakcja przytoczonego przepisu wskazuje, że dla zakwalifikowania danego obszaru do wyznaczenia jako OSOP konieczne jest wypełnienie wszystkich enumeratywnie wymienionych przesłanek łącznie. Nie wystarczy więc by dany obszar spełniał tylko niektóre z przesłanek wymienionych w **§ 6** rozporządzenia. **Przedstawione dane do projektowanego obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Przysowy i Sludwi nie pozwalają jednak stwierdzić ponad wszelką wątpliwość by wszystkie z wymienionych przesłanek opiniowany obszar spełniał.**

Niezależnie od poprzedzających zarzutów tutejsza Rada pragnie zasygnalizować niezgodność przepisów krajowych a w szczególności art. 27 a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz.U. z 2009 roku, nr 151, poz. 1220) z postanowieniami art. 1 litera „l" Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r., w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

Zgodnie z przywołanym przepisem Dyrektywy **specjalny obszar ochrony oznacza – teren mający znaczenie dla Wspólnoty wyznaczony przez państwa Członkowskie w drodze ustawy, decyzji administracyjnej i/lub umowy.** Wykładnia przepisu pozwala na stwierdzenie, że zawiera on zamknięty katalog form wyznaczania obszarów NATURA 2000, nie przywiduje przy tym formy zastosowanej w polskiej ustawie o ochronie przyrody jaką jest rozporządzenie. **Oznacza to bezspornie wadliwość procedury ustalania sieci NATURA 2000 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.**

Mając powyższe na uwadze Rada Gminy wskazuje na konieczność powtórzenia procedury opiniodawczej w szczególności o:

1. przeprowadzenie analiz oraz wykonanie opracowań naukowych
2. przeprowadzenie badań terenowych liczenia ptaków w celu potwierdzenia danych, na które powołuje się organ ochrony przyrody.
3. przeprowadzenie analiz uzasadniających wyznaczenie OSOP Dolina Przysowy i Sludwi, jako kompensacji przyrodniczej związanej ze stratami wywołanymi budową drogi ekspresowej S3 Szczecin – Gorzów Wlkp.

4. Sporządzenie i przedstawienie czytelnej i aktualnej mapy, która umożliwiłaby dokładne oraz bezsporne ustalenie przebiegu granic OSOP Dolina Przysowy i Słudwi.
5. przedstawienie dokładnego opisu granic OSOP Dolina Przysowy i Słudwi pozwalający odnieść się przez Radę do planowanego obszaru ochrony.
6. przeprowadzenie konsultacji z samorządem, mieszkańcami gminy oraz właścicielami terenów, na których ma zostać utworzony OSOP Dolina Przysowy i Słudwi,
7. zwrócenie się do Komisji Europejskiej o dokonanie kontroli implementacji dyrektyw 92/43/EWG oraz 2009/147/WE w ustawodawstwie krajowym Rzeczypospolitej Polskiej.

W tym stanie rzeczy negatywne zaopiniowanie projektowanego specjalnego obszaru ochrony ptaków Dolina Przysowy i Słudwi (kod obszaru PLB 100003) na terenie Gminy Szczawin Kościelny jest w pełni zasadne.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Roman Wojciechowski